Anul XLIV. Nr. 4 — 6 Pagini — EXEMPLARUL IN ȚARA 2 LEI, IN STRAINATATE 4 LEI — 6 Pagini — Miercuri 6 Ianuarie 1926

ABONAMENTE
IN ȚARA—STRAIN.
Lei 180 | 3 luni | 360
» 350 | 6 » | 700
» 650 | 12 » | 1300

UNIVERSUL

CELE DIN URMĂ STIRI DIN LUMEA ÎNTREAGĂ
TELEGRAFICE și TELEFONICE

ABONAMENTE la „VESELIA" „Universul Literar" „Ziarul Călator." Câte 210 lei în țară 420 lei în străin. pe an

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

Redacția și Administrația: București, str. Brezoianu, 11

DIRECTOR: STELIAN POPESCU

TELEFON: Direcția 13/72—64/64 — Administrația 13/71 — Secretariatul de redacție 56/43 — Redacția: Coresp. cu provincia 2/98—35/31

După renunțarea la tron a Prințului Carol

Ce s'a pregătit eri la Sinaia
Ce se hotărăște azi la București

Consiliul regal dela Castelul Pelișor.- Legile alcătuite.- Renunțarea la Tron și proclamarea noului Moștenitor.- Mesagiul Regelui.- Statutul familiei Regale cu toate nouile dizpoziții.- Regența.- Sosirea Suveranilor în Capitală.- Noul consiliu de coroană dela București.- Consfătuirile opoziției unite

Luni, 5 Ianuarie

Cu accieratul de 9 și 30 dim. au plecat ieri, Duminică, la Sinaia, d-nii miniștri Al. Constantinescu și G. Mârzescu, iar dela Buftea s'au suit în tren și d. prim-ministru Ion Brătianu și domnul Barbu Știrbey. In vagonul ministerial s'a ținut consiliu până la sosirea în Sinaia, la 1 d. a., asupra consecințelor actului de renunțare la Tron al Prințului Carol și hotărîrei Consiliului de Coroană din 31 Decembrie 1925 dela Sinaia, ocupându-se în special deaproape de legile, cari vor fi prezentate azi Parlamentului. In gara Sinaia, d. C. Hlott, ministrul palatului regal, a ieșit în întâmpinarea d-lui Ion Brătianu. După ce au prânzit cu toții, consfătuirea a continuat, tot în vagon, până la ora 3 d. a.

Consiliul dela Castelul Pelișor

La ora 3 și 5 d-nii Ion Brătianu, Al. Constantinescu și G. Mârzescu s'au dus la Castelul Pelișor, unde în consiliu cu M. S. Regele și M. S. Regina au examinat proiectele de lege, întocmite în vederea întrunirei de azi a Reprezentanței Naționale. Consiliul acesta a durat până aproape de ora 6 seara.

Legile alcătuite

Guvernul a întocmit trei proiecte de legi:

Unul prin care se recunoaște și se primește renunțarea la Tron a Principelui Carol și, cu toate că nu este necesar din punct de vedere constituțional, fiindcă se prevede în art. 77 precis, cine urmează la Tron și se proclamă Prințul Mihaiu ca Moștenitor al Tronului.

Al doilea e pentru modificarea statutului familiei noastre regale și

Al treilea e proiectul de instituirea Regenței.

Actul de renunțare la tron

Primul proiect va fi însoțit de actul de renunțare, trimis de Prințul Carol din Milano, datat 28 Decemvrie 1925 și adresat Reprezentanței Naționale.

In prima parte, Principele Carol renunță în mod irevocabil, la toate drepturile, titlurile și prerogativele, de care se bucură în virtutea Constituției, ca membru al familiei Regale și ca Principe Moștenitor.

In a doua parte a actului, renunță la drepturile și la puterea părintească, precum și la uzufructul legal asupra averei Prințului Mihaiu. In al treilea rând, declară că pentru liniștirea tuturor, nu se va mai întoarce în țară timp de zece ani și după acest termen va veni în țară, numai dacă Regele îi va da autorizație.

Mesagiul Regelui

Proiectul de lege pentru recunoașterea renunțărei la Tron a Prințului Carol și pentru proclamarea ca Moștenitor a Prințului Mihaiu, va fi însoțit de un mesagiu semnat de Rege și de toți miniștri, așa cum sunt întocmite și mesagiile de deschiderea Corpurilor Legiuitoare.

In acest mesagiu, Regele arată faptele, cari, l-au determinat să primească renuntarea Prințului Carol, precum și ceeace l-a îndemnat să ceară și Reprezentanței Naționale să fie de acord, să primească legea propusă. Așa bunăoară se spune în mesagiu, că nu e pentru prima oară, când Prințul Carol a căzut în grave greseli și față de hotărârea Sa irevocabilă de a fi descărcat de sarcina constituțională de a fi Moștenitorul Tronului, este nevoit să primească renunțarea cu durere în suflet.

Mesagiul acesta îl va citi d. Ion Brătianu după amiazi la Cameră.

Statutul Familiei Regale

Statutul actual al familiei regale, întocmit și votat la 1919 după cele întâmplate la Odessa și după anularea căsătoriei morganatice a Prințului Carol cu d-na Zizi Lambrino, este întregit și modificat prin noul proect, care cuprinde un număr de 27 de articole.

In această lege se reglează toate situațiile de fapt și de drept create prin efectul renunțărei la Tron a Prințului Carol.

Numele patronimic

Așa bunăoară, în privința numelui patronimic se prevede că Prințul Carol nu poate lua alt nume fără autorizarea Regelui.

Deci, Prințul Carol își va alege noul nume și-l va supune Regelui spre aprobare.

Dacă nu i-l aprobă trebue să-și aleagă un altul. Regele nu-i poate da un nume, ci poate numai aproba sau respinge numele, a cărui alegere aparține exclusiv Prințului Carol.

Domiciliul și reședința

Se stabilește apoi domiciliile și reședințele tuturor membrilor Familiei regale cu dispoziții speciale în ce privește pe Regina văduvă, pe Principesa mamă Elena, ca și pe toți ceilalți prinți și prințese.

Efectele renunțărilor

Se prevede că toți cei cari au renunțat și au pierdut calitatea avută în Dinastie prin efectul renunțării pierd: Drepturile politice, proprietatea gradelor militare și deci vor fi șterși din controalele armatei și nu pot intra în țară decât cu autorizația Regelui, sau în lipsa Acestuia, a Regenței.

Căsătoria și divorțul

La căsătorie, se mențin dispozițiile cunoscute din vechiul statut.

Privitor la divorț, la desfacerea căsătoriilor membrilor familiei regale se prevede că cererile de despărțire sunt subordonate aprobărei Regelui. Ori ce cerere de divorț va fi judecată de Curtea de apel din București, prevăzându-se o procedură specială rapidă. In cel mult 15 zile o căsătorie regală sau princiară poate fi desfăcută. Prinții sau principesele, cărora li s'a interzis intrarea în țară, vor fi judecați numai prin procurator. Dacă nici unul din soți nu cere divorțul, nimeni și prin nimic nu se poate desface căsătoria.

Regele e capul familiei regale

Regelui i se acordă dreptul suprem de disciplină și de supraveghere a familiei regale.

Situația Prințesei Elena

Principesei Elena i se dă prin noul statut, titlu de Principesă de România, apoi i se acordă dreptul de a locui în palatul Prințului Moștenitor dela Șosea în tot timpul până la eventuala recăsătorire. I se asigură o rentă anuală, pe care i-o va servi Regele din uzufructul averei minorului Principe Mihai sau din lista civilă a Principelui Moștenitor, care prin noua situație trece dela Prințul Carol asupra Prințului Mihai. Suma acestei rente o va fixa Regele.

Regele e tutorele Prințului Mihai

Regele exercită tutela legală a Principelui minor Mihaiu, iar după moartea Sa, Regența. Regele poate delega însă în total sau în parte cu exercitarea tutelei pe Principesa Mamă.

Puterea maritală

In ce privește puterea maritală, autorizația Regelui înlocuiește autorizația soțului, ca Principesa mamă să poată administra averi.

Cetățenia și averea

Cetățenia și averea personală a Prințului sunt și rămân inviolabile și inatacabile.

Acestea sunt capitolele principale din noul statut al familiei regale, care se va discuta și vota azi de Reprezentanța Națională.

Regența

M. S. Regele a comunicat ieri la Sinaia șefului guvernului, d-lui Ion Brătianu, că M. Sa a instituit, conform prevederilor Constituției, Regența în persoana Patriarhului, a Primului Președinte al Curții de Casație și a Prințului Nicolae.

Azi se întrunește Consiliul de Miniștri la amiazi, în loc de ora 9 dim. cum se anunțase, spre a examina situația și a vedea dacă este locul să se pronunțe pentru depunerea acum în Parlament a proectului de Regență sau dacă să mai fie amânat.

Suveranii au venit în București

Cu un tren regal MM. LL. Regele și Regina au sosit în zorii zilei, la Cotroceni, în vederea însemnatelor evenimente de azi.

Suveranul a chemat din nou pe șefii de partide

Azi, Luni, înaintea amiezii, Regele a chemat pe cei patru șefi de partide: d-nii Iuliu Maniu, N. Iorga, I. Mihalache și General Averescu la Palat să le comunice, că a hotărît să institue depe acum Regența în persoana Patriarhului, a Primului-Președinte al Casației și a Prințului Nicolae.

Șefii de partide vor expune iarăși părerile lor asupra acestui act. Din câte știm, partidul național și cel țărănesc sunt hotărîte contra desemnărei Regenței depe acum, pe când partidul poporului îi e indiferent sau înclină să fie și mulțumit.

In legătură cu acest nou consiliu de coroană, șefii opoziției unite au avut eri consfătuiri și azi comitetele executive ale partidelor respective se întrunesc spre a-și fixa atitudinea și punctul de vedere față de proiectul de Regență, precum și față de evenimentele politice ce se pregătesc după amiază în Parlament.

*

In discuția alcătuirei consiliului de Regență, s'au făcut și următoarele combinațiuni: 1. Patriarhul, Ministrul Palatului și d. gen. Prezan; 2. M. S. Regina, Patriarhul, fostul Prim-Președinte al Inaltei Curți de Casație; 3. Prințul Nicolae, d. Barbu Stirbey și Patriarhul; dar în cele din urmă s'a ajuns la alegerea arătată la început.

Consiliul legislativ

Consiliul legislativ, nou institutit prin recenta lege, a lucrat ieri Duminică și se întrunește și în dimineața aceasta la justiție să semneze procesele verbale, cari însoțesc cele trei proiecte de legi, de cari am vorbit mai sus și cari au fost aprobate, aseară, fără discuție. Acestea sunt primele legi cercetate de Consiliul legislativ.

Parlamentul

Cele două Corpuri legiuitoare se întrunesc azi, la orele 4 d. a. la Cameră în Reprezentanță Națională, sub președinția d-lui Mihail Orleanu, președintele Camerei, în lipsa d-lui M. Ferechide, președintele Senatului, căruia i-ar reveni de drept să prezideze această ședință.

Se spune că ar fi posibil să prezideze Patriarhul, dar aceasta o dăm sub toată rezerva.

Este iarăși vorba, ca înainte de deschiderea se întei să se ție o secretă consfătuire a majorităților, în care primul ministru d. Ion Brătianu ar face o scurtă expunere a situației create de evenimentele de la Sinaia și de actul Prințului Carol, sfătuind majoritățile să voteze în bloc.

In urma telegramelor date de guvern prin prefecturi parlamentarilor majorității, au sosit aseară și în aceasta dimineață aproape toți parlamentarii liberali.

Deasemenea și parlamentarii opoziției au sosit în foarte mare număr.

M. S. Regele

Corpul diplomatic asistă la ședința Reprezentanței Naționale

Toți membrii corpului diplomatic din Capitală au fost invitați să asiste la ședința de azi d. a. a Reprezentanței Naționale.

Măsuri de pază

Prefectura poliției Capitalei, prin d. gen. Er. Nicoleanu și siguranța generală a Statului, prin d. Romulus Voinescu, au luat întinse măsuri de păstrarea ordinei și de reglementarea accesului publicului la Parlament în vederea ședinței de după amiazi a Parlamentului, întru cât s'a anunțat o afluență necunoscută până acum, de cât la marile festivități de alegerea de Domn sau de Rege și la încoronare.

Presa

Pe lângă ziariștii cotidianelor românești, vor participa la ședința de azi și toți corespondenții marilor cotidiane europene și ai marilor agenții, întru cât actul de azi este considerat de covârșitoare importanță în toată lumea.

*

„Monitorul Oficial" a lucrat Duminică noaptea și în această dimineață la tipărirea tuturor textelor de legi, de care am vorbit mai sus, ca să poată fi împărțite azi reprezentanților Națiunei înainte de ședință.

„Monitorul Oficial" va apare în ediție specială cu Mesagiul Regelui și cu hotărîrile Consiliului de Coroană dela Sinaia.

Emil Ciucianu